

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 131. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359507344/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Forhold til en Fader, hvem han tilbeder, som Fru de Staël tilbad sin, og til hvis Skygge han staar i det samme Afhængighedsforhold, hvori Søren Kierkegaard stod til sin afdøde Faders; kun ét lader Forfatterinden henstaa uforklaret hos en Person, hvis moralske Mod er saa yderst ringe, og det er hans Forvovenhed til at udsætte sit Liv. Kvindelige Romanforfattere udruster næsten ufravigeligt deres Helte med et Mod, der staar ligesom udskilt udenfor Personligheden, paa samme Tid, som det i de moderne Samfund især er Kvinderne, der forhindrer Mændene i at vove og der ligesaa gennemgaaende viser de fejgste offentlige Personligheder (de Præster, der bringer deres Liv i Sikkerhed under en Farsot, de Krigshelte, der angriber Fjenden paa Papiret) den største, undertiden mest hysteriske Beundring og Hyldelse. Forklaringen synes den, at Mandmodet er en Egenskab, der som den højeste Potens af det Mandlige bliver et Slags Ideal for Kvinden, men et Ideal, som hun ikke forstaar, som hun ikke kender igen i Virkeligheden, og som hun derfor skildrer helst og daarlignst.

Det her sagte gælder nærmest om Oswalds heltedige Adfærd under Ildebranden i Ancona, hvor han under rædselsfulde Omstændigheder bliver hele Byens Frelser. Han alene forsøger med sine Englændere koldblodigt Ildens Slukning og iværksætter den. Han befrier de i Ghettoen indespærrede Jøder, som Befolkningen i sit Trosraseri vil lade brænde som Sonofre. Han vover sig ind i det brændende Galehus, ind i Værelset, hvor de mest rasende Fanger opholder sig, behersker og befrier de af Luer ompændte Vanvittige, løser deres Lænker og lader end ikke en Eneste af de modstræbende tilbage. Scenen er fortræffeligt fortalt; men, som sagt, det er i Sjælegranskningen, at der spores nogen Svaghed. Da det imidlertid gælder om at skildre Indtrykket af denne Handling paa Corinnas kvindelige Hjerte, tager Fru de Staël sin fulde Oprejsning. Oswald havde ved en Bortrejse over Hals og Hoved undflyet al Taksigelse, men da han paa Tilbagevejen atter kommer til Ancona med Corinna, bliver han genkendt, og Corinna vækkes om Morgenens ved Skrigene: «Leve Lord Nelvil, leve vor Velgører!» Hun begiver sig ud paa Pladsen, og som Digterinden, hvis Navn er berømt Italien over, bliver hun hurtigt kendt og modtaget med Jubel af den forsamlede Skare. Mængden anraaber hende om at være dens Ordfører og at tolke dens Taknemmelighedsfølelse for Oswald. For-